

aanwezigheid van pseudogynen wijst er op, dat in het nest de kever *Atemeles pubicollis* Bris of *Lomechusa strumosa* F. voorkomt als gast van bovengenoemde mieren. Vgl. Wasmann Deutsche Entomologische Zeitschrift 1899, pg 407.

2/. *Formica major* Nylander.

Deze soort werd totnutoe altijd *Formica piniphila* Schenck genoemd. Echter blijkt uit een opmerking van de bekende myrmicoloog Mayr in zijn *Formicina austriaca* pg. 331, dat deze soort synoniem is met *Formica major* Nyl. Daar de laatste naam ouder is, heeft deze de prioriteit.

Reeds boven werd vermeld, dat in de Bierlap verschillende exemplaren van deze soort gevangen waren. Zooals men op fig. 2 en fig. 3 kan zien zijn de verschillen bij de typische exemplaren heel duidelijk. *Formica major* heeft een vrij sterk behaarde thorax, terwijl die bij *Formica polycytena* bijna kaal is. Verschillen in de lengte van de verschillende deelen van het mediaansegment zooals Förster vermeldt, zijn niet aanwezig. Er komen echter exemplaren voor, hoewel niet veelvuldig, waarbij de determinatie niet zoo gemakkelijk is, doordat de thorax slechts weinig behaard is. Na eenige oefening zal men echter altijd wel kunnen uitmaken of een exemplaar tot de een of tot de andere soort behoort. De beharing wordt bij *Formica polycytena* nooit zoo sterk als bij de minst behaarde *F. major* exemplaren. Hieronder geef ik een

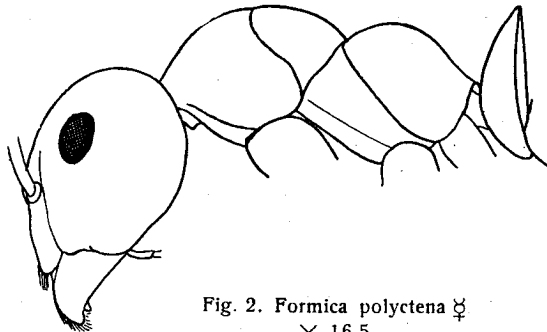

Fig. 2. *Formica polycytena* ♀
× 16.5.

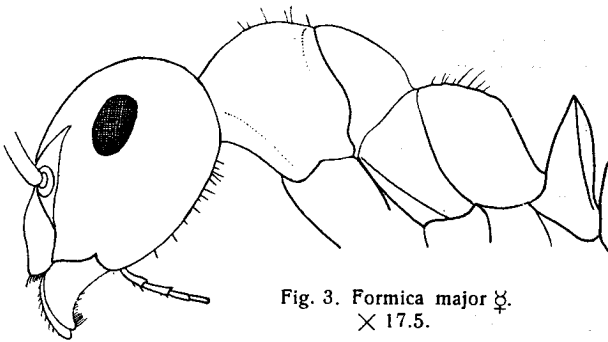

Fig. 3. *Formica major* ♀.
× 17.5.

tabel van de arbeidsters van de soorten van deze groep, waartoe ik ook reken *Formica truncorum* F. = *Formica truncicola* Nyl., die door Pater Schmitz in Exaten gevonden is.

- 1a. Thorax aan de bovenzijde geheel of bijna geheel kaal, onderzijde van de kop onbehaard. Zie fig. 4. *F. polycytena* Först.
- b. Thorax aan de bovenzijde altijd duidelijk behaard, vooral op het pronotum en het middensegment. 2.
- 2a. Oogen bij een vergrooting van 20 keer geheel kaal; achtertibien met korte haren, die vlak tegen de tibia aanliggen. Zie fig. 3. *F. major* Nyl.
- b. Oogen, bij een vergrooting van 20 maal, tegen het licht gezien duidelijk behaard, achtertibien met lange haren, die $\pm 45^\circ$ afstaan van de tibia. 3.
- 3a. Haren op het lichaam geelachtig, het lichaam bedekt met een kleed van dichtstaande, goudglanzende haren; vooral op het achterlijf veel meer rood gekleurd als bij de volgende soort. *F. truncorum* F.
- b. Haren niet geel gekleurd, op het achterlijf meer uiteenstaande haren. Deze soort is veel donkerder gekleurd en heeft op het pronotum een zwarte vlek, die dikwijls de achterrand hiervan bereikt. *F. pratensis* Goeze.

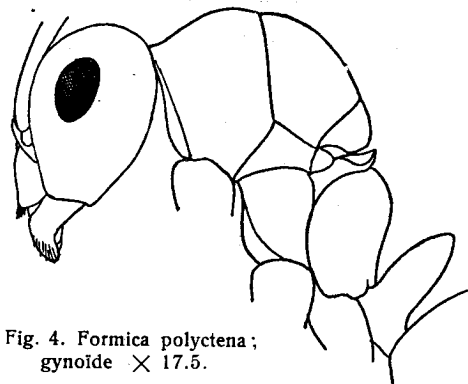

Fig. 4. *Formica polycytena*;
gynoide × 17.5.